

Természetes fürdőhelyek Budapesten és Pest vármegyében

2024.

Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: **BFKH**) tájékoztatja a tisztelt lakosságot, hogy a közép-magyarországi régió (Budapest és Pest vármegye) területén 2024-ben összesen 28 db kijelölt természetes fürdőhely található, melyek közül 3 db a Fővárosban és 25 db Pest vármegye területén helyezkedik el.

A természetes fürdővizek minőségi követelményeiről, valamint a természetes fürdőhelyek kijelöléséről és üzemeltetéséről szóló 78/2008. (IV.3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Rendelet**) alapján a természetes fürdőhelyekkel, illetve fürdővizekkel kapcsolatos feladatok a BFKH hatáskörébe tartoznak.

A fürdési szezonban a fürdővíz minőségének ellenőrzése meghatározott ütemterv szerint, havi gyakorisággal történik.

A fürdővíz minőségi értékelése és a fürdővizek osztályozása a tárgyévi, és az azt megelőző három év fürdési idenye során elvégzett fürdővíz vizsgálatokon alapul.

A fürdővizeket – minőségük alapján – az alábbi osztályokba sorolják be: „Kiváló”, „Jó”, „Tűrhető”, „Kifogásolt”.

Természetes fürdővizek minősítését valamint a fürdővíz-minőségét megjelenítő térkép az alábbi (a böngésző címsorába másolandó) linken érhető el:

<https://www.nnk.gov.hu/index.php/kozegeszsegugyi-laboratoriumi-foosztaly/terkep-informaciok/furdovizminosegi-terkep>

Bővebb információt az egyes strandokról, az NNGYK által készített tájékoztató füzetekben található:

<https://www.nnk.gov.hu/index.php/kozegeszsegugyi-laboratoriumi-foosztaly/kornyezetegeszsegugyi-laboratoriumi-osztaly/vizhigienes-laboratorium/furdoviz/termeszetes-furdoviz/tajekoztato-fuzetek.html>

A 2024. évben a fürdési ideny tartama és a fürdővíz használata fürdőhelyenként változó, a szezonális jellegnek megfelelő (májustól-szeptemberig tartó időszak).

A fürdésre alkalmas természetes fürdővizeket és fürdőhelyeket szakemberek engedélyezik és jelölik ki, ott, ahol rendelkezésre állnak a személyi, tárgyi és vízminőségi feltételek. A BFKH nem javasolja a nem kijelölt fürdőhelyeken történő fürdözést, mivel ezeken a helyeken a víz fürdési szempontú mikrobiológiai minősége nem ellenőrzött. A nem kijelölt fürdőhelyeken a közegészségügyi feltételek (mint pl. a zuhanyzó, illemhely, elsősegélynyújtó hely) gyakran hiányosak, vagy egyáltalán nem biztosítottak. A meder ismeretlen állapota, továbbá az esetleges gyors mélyülés miatt a fürdőzés fokozottan balesetveszélyes lehet.

A BFKH a nem kijelölt fürdőhelyeken a fürdözést kockázatosnak tartja!

Budapest és Pest vármegye területén 2024. évben a nyilvántartott engedélyezett fürdővizek és kijelölt természetes fürdőhelyek az alábbiak:

- Joker Horgász- és pihenő tó, Budapest XXIII. kerület 196373/6 hrsz.
- Lupa Strand, 2011 Budakalász 0189/9 hrsz., valamint Szentendre 016/4 hrsz.
- Lupa Strand Dürer Öböl Budakalász 0226/5 és 0184/4 hrsz.
- Pázsit tófürdő, 2017 Pócsmegyer, Kossuth L. u. 34.
- Forgó strand, 2023 Dunabogdány, Szentendrei Duna-ág jobb parti 27+ 650 fkm szelvény
- Postás strand, 2000 Szentendre 25/8 hrsz.
- Horányi strand, 2015 Szigetmonostor - Horány, Szigetmonostor 1653/2 hrsz. 1668+230-1668+500 fkm közötti partszakasz
- Göd, Széchenyi Strand, 2131 Göd, 525 hrsz. Duna bal part

- Göd, Felsőgödi Strand 3131 Göd, 3659/1 hrsz. Duna bal part
- Nagymarosi Strand, 2626 Nagymaros, Hunyadi sétány 1857/1,1857/2, 1878, 1879/3, 1879/4, 1879/5 és 2610 hrsz.
- Dunakeszi Strand, 2120 Dunakeszi 0164 hrsz. Duna bal part
- Verőce Strand, 1687,3 – 1687,45 fkm, 571/1 hrsz. Duna bal part
- Zebegény Strand, 2627 Zebegény, 112/2 hrsz. Duna bal part
- Gyömrői Tófürdő, 2230 Gyömrő, 23/3 hrsz.
- Nádas Tófürdő, 2211 Vasad, Monori út 100.
- Malomtó strand, 2112 Veresegyház, Találkozók u. 2.
- D-Beach Strand, 2182 Domony - Domonyvölgy 0251 hrsz.
- Rukkel Waterpark, 2336 Dunavarsány, Rukkel tó 1.
- Vadkacsa Szabadstrand, 2300 Ráckeve, Dömsödi út 4. RSD bal parti 19+250 fkm
- Kék Horgászto és Strand, 2330 Dunaharaszti, Némedi u. 067/24-26. hrsz.
- Dömsödi Strandfürdő, 2340 Dömsöd, Középső Dunapart 201 hrsz. RSD bal parti 9,95-10,5 fkm közötti szakasz
- Szigetcsépi Szabadstrand, 2317 Szigetcsép, 018/40 hrsz.
- Flava Beach, Budapest XI. kerület, 4042/142 hrsz.
- Római-parti Plázs, 1039 Budapest, Kossuth Lajos üdülőpart 60001 hrsz. Duna jobb part 1653+100-1653+300 fkm közötti szakasz
- Szigetszentmárton strand, 2318 Szigetszentmárton, 1470 hrsz. RSD jobb parti 26,570-26,520 fkm közötti szakasz

Pest vármegye területén 2024. évben az alábbi kijelölt természetes fürdőhelyekhez tartozó vizek fürdési célú használata a 2024. évi szezonra – szakhatósági hozzájárulás hiányában – nem engedélyezett.

- Tavirózsa Kemping és Strand, (IV. tó) 2337 Délegyháza, Nomád part 4.
- Naturista Tóstrand Délegyháza, (V. tó) 2337 Délegyháza, Naturista part 1318 hrsz.
- Nomád Kemping és Tóstrand Délegyháza, (IV. tó) 2337 Délegyháza, Nomád part 11.

Tájékoztatás a rövidtávú szennyezésnek kitett természetes fürdővizekről:

A közép-magyarországi régió (Budapest és Pest vármegye) területén rövid távú szennyezésnek kitett fürdővíz az ún. Postás Strand (a továbbiakban: Strandfürdő) fürdővize, amely Szentendrén, a Duna jobb partjánál, a 25/8 hrsz. alatt található.

A kitettséget a szentendrei regionális szenny- és csapadékvíz elvezető rendszer egyik átemelő műtárgyának túlfolyó vezetéke (a továbbiakban: túlfolyó) jelenti, amely a Strandfürdő vízterülete felett, attól kb. 500 méterre torkollik a Dunába.

Az átemelő műszaki meghibásodása, vagy a hirtelen lezúduló nagy mennyiségű csapadék okozhatja a fürdővíz rövid távú szennyezését. Ilyen esetekben az átemelő által továbbított szenny- és csapadékvíz hígítatlanul, vagy csapadékkal hígítva kerülhet a Dunába, és a Duna vizével keveredve, kb. 5-10 perc alatt éri el a Strandfürdő területét.

A szennyezés előfordulásának valószínűsége előre nem meghatározható. A szennyezés fennállásának időtartama a műszaki meghibásodás jellegétől, ill. a lehulló csapadék intenzitásától függ.

A szennyezés bekövetkezése esetén, 8 és 20 óra között a szennyvíztelep diszpécser telefonon azonnal értesíti a Strandfürdő helyszínen tartózkodó képviselőjét, aki a bejáratnál kihelyezi a STRAND ZÁRVA táblát, majd intézkedik a Szentendre Közös Önkormányzati Hivatal Közterület Felügyelete segítségével a Strandfürdő területének kiürítése érdekében.

A Strandfürdő újbóli megnyitásához – a szennyező forrás megszüntetése és a szennyezés elhárítása után – az egészségügyi hatóság (a fürdővíz megfelelő laboratóriumi vizsgálati eredményére alapozott) hozzájárulása szükséges.

A természetes fürdővizek cianobaktérium kockázata

Az algák mennyisége és minősége a felszíni vizekben nem állandó, évszakosan meglehetősen szabályossággal változik. Amíg a kovamoszatok általában tavasszal, március és április hónapban tömegesek, addig a kékalgák (más néven cianobaktériumok) elszaporodásának időszaka a nyár, ami így egybeesik a felszíni vizek legintenzívebb turisztikai igénybevételével.

Amikor a lebegő életmódot folytató cianobaktériumok (ritkán más mikroszkopikus algák) nagy koncentrációban vannak jelen a vízben, azt vízvirágzásnak vagy vízszíneződésnek nevezzük. Gyakran szabad szemmel is láthatóak apró, zöld kötegek, illetve gombostűfejnyi gömbök vagy pelyhek formájában, esetleg felszíni hab formájában, de a víz kékeszöld színéből is következtethetünk a cianobaktériumok elszaporodására. Ezt a tömeges elszaporodást a vízben levő növényi tápanyagok feldúsulása és a napsütéses, szélmentes, forró időjárás együttese okozza, mely összefüggésben van a vízhőmérséklet alakulásával és a vízcseré hiányával is. A kékalgák jelenléte (még ha toxintermelő is) tehát nem vonz maga után automatikusan vízvirágzást, a környezeti feltételek megfelelő alakulása is lényeges a burjánzásukhoz.

A kékalgák által termelt toxinok (mérgek) nemcsak a vízi élővilágra hatnak, hanem az emberi szervezetre is veszélyesek lehetnek. A vízperemmel az orrba, légutakba és szembe kerülő kékalgák nyálkahártya bántalmakat, asztmatikus tüneteket okozhatnak. A fürdőzőknél felületi érintkezés esetén bőrirritációt, a véletlenül lenyelt vízzel az emésztőrendszerbe kerülve pedig lázat, hányást és hasmenést idézhetnek elő. Ez utóbbi különösen gyermekeknél gyakori, és sokszor súlyos problémákat okozó jelenség. A kékalgák méregtermelése azonban nem állandó, vagy fajra jellemző tulajdonság. Előfordul, hogy ugyanazon faj populációjának toxintermelése egy adott víztestben térben és időben is változik. Gyakran előfordulnak toxint egyáltalán nem termelő törzsek is, de egy cianobaktérium faj akár többféle toxint is termelhet, melyek a szervezet különböző területein (pl. bőr, máj, idegrendszer, egyéb sejtek) fejthetik ki hatásukat. Hazánkban vízvirágzás kapcsán kialakult tömeges emberi megbetegedésről eddig nem számoltak be, csak egyedi bőrirritációs esetekről van tudomás.

Különböző kékalga fajok tömeges burjánzását a Föld majd minden országából leírták már. A magyarországi vizekben elsősorban a mikrocisztin toxint termelő (pl. *Microcystis*) fajok előfordulása jellemző.

A vízvirágzás megelőzhető, ha csökkentjük az üledékben felhalmozódott tápanyagok mennyiségét. Mivel természetes fürdővizek esetén a különböző vízkezelési módszerek (pl. vegyszerezés) nem engedélyezettek, a legcélravezetőbb módszer a mederkotrás.

A Rendelet szerint, ha a korábbi tapasztalatok vagy a fürdővíz-profil cianobaktérium burjánzás lehetőségét jelzi, a helyszíni szemlének ki kell terjednie a cianobaktérium burjánzás helyszíni vizsgálatára és laboratóriumi vizsgálatokra is. A Rendelet előírásai szerint 50 µg/l klorofill-a és 100000 cianobaktérium sejt/ml koncentrációt meghaladó algamennyiség esetén – amennyiben a fürdőzést fenn kívánják tartani – toxikológiai vizsgálatot kell végezni és a toxintartalmat meghatározni. Ha a toxikológiai teszt pozitivitást mutat, vagy a toxin tartalom a 20 µg/l-t meghaladja, a felszíni víz fürdővízként nem használható, azaz kifogásolt minőségű. A közvetlen hatás miatt ebben az esetben javasolt azonnali fürdőzési tilalmat elrendelni, és mind a jegyzőt, mind a nyilvánosságot tájékoztatni.

A nyilvánosság tájékoztatása során érdemes megemlíteni, hogy aki ismeretlen kiütéseket tapasztal a bőrén, esetleg hányós/hasmenéses tünetei vannak, az jelentkezzen kezelőorvosánál, és tájékoztassa őt a fürdőzés tényéről és helyszínéről.

A fürdőzési tilalmat csak megfelelő vizsgálati eredmények után lehet feloldani.

A gyerekek lehetséges érintettségekor már gyanú esetén (pl. a víz zöldes elszíneződése, átlátszóság csökkenése) is meg kell tiltani a fürdést a negatív eredményig.

BFKH a nyilvánosság számára lehetőséget biztosít a Rendelet végrehajtásában való részvételre – különösen a fürdővizek listájának megállapítására, felülvizsgálatára és frissítésére vonatkozóan – javaslatok, észrevételek és panaszok megtétele útján.

BFKH a nyilvánosság észrevételeinek, javaslatainak fogadását az alábbiakban közölt elérhetőségeken, illetve – előzetes időpont-egyeztetés alapján – személyes konzultáció keretében is biztosítja.

Budapest Főváros Kormányhivatala
Népegészségügyi Főosztály

Közegészségügyi Osztály 1.

Cím: 1138 Budapest, Váci út 174. – 1550 Bp., Pf.: 203.

Telefon: +36 (1) 465-3866 – Fax: +36 (1) 465-3853

Hivatali kapu KRID azonosító: 427094958

E-mail: kozeg1@nfo.bfkh.gov.hu

Budapest Főváros Kormányhivatala,
Népegészségügyi Főosztály